FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 70

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, RockSprings

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 9, 1978

LETO LXXX — vol. LXXX

Konvencija ADZ pridno dela

CLEVELAND, O. — Včeraj zjutraj se je sestala 19. redna konvencija Ameriške Dobrodelne Zveze na svoje zasedanje. Kmalu po odprtju zasedanja ob devetih dopoldne je izbrala svoje vodstvo.

Za predsednika 19. konvencije je bil izvoljen glavni predsednik John Susnik, za podpredsednika Anton Sturm in Josephine Ambrosic, za tajnika pa Louis Boldin.

Za dnevnice delegatom je konvencija odobrila $300 za vso dobo zasedanja. Konvencija bo predvidoma zasedala štiri dni in bo v četrtek svoje delo zaključila.

Od 7 rednih odborov konvencije jih je včeraj že 5 končalo svoje delo in podalo poročila.

Konvencija je povečala število šolskih štipendij po $250 od 15 na 20 za prihodnje šolsko leto, odobrila Slovenskemu starostnemu domu v Clevelandu v pomoč darilo $1,000.

Na predlog odbora za prošnje in pritožbe je bilo sklenjeno, naj dobijo še preostali trije živeči ustanovni člani ADZ enkratno darilo po $100, večje število bolnikov pa je dobilo posebne podpore po $50.

Konvencija bo danes nadaljevala redno delo, jutri pa bo redno delo zaključila nekaj preje, ker bo zvečer slavnostni banket.

Neonacisti v Nemčiji postajajo bojevitejši

Vlada Zahodne Nemčije priznava, da so postali neonacisti bojevitejši in da se oprijemljejo po zgledu levičarjev nasilja.

BONN, ZRN. — Prvič je zvezna vlada priznala, da postajajo neonacisti v Zvezni republiki Nemčiji bojevitejši in da se nekatere skupine spuščajo v nasilja, slična onim skrajih levičarjev. Notranji minister Werner Maihofer je napovedal odločne ukrepe, ko ugotavljajo oblasti porast neonacistične propagande in "zaskrbljujoče razvoje".

V Zahodnem Berlinu so odkrili prepovedano neonacistično skupino, zvezne oblasti pa so objavile prijem 5 skrajnih levičarjev, ki so osumljeni pripadanja teroristični skupini.

Izjava notranjega ministra je sledila pozivu bivšega kanclerja in načelnika socialistične stranke Willyja Brandta javnosti, naj "poveča svojo pažnjo" nad dejavnostjo neonacistov in skrajnih desničarjev.

Werner Maihofer je trdil, da je članstvo v skrajnih desničarskih skupinah tekom lanskega leta padlo, pa priznal, da se je povečala bojevitost teh skupin. Tem je pripisal nek bančni rok in kraj avtomatičnega orožja v nekem holandskem skladišču v severni Nemčiji. Po nekih podatkih naj bi bilo v Zvezni republiki Nemčiji od 25 do 30 malih desničarskih skupin, ki so predane nasilju. Njihovo skupno članstvo naj bi bilo nekje med 900 in 1,000. Nasilne skupine skrajnih levičarjev imajo po cenitvi varnostnih organov skupno kakih 1500 članov.

Brežnjev odletel domov

HAMBURG, ZRN. — Sovjetski vodnik Brežnjev je po štirih dneh odletel od tu domov, ko se je "odprto" razgovarjal s kanclerjem Schmidtom o vseh mednarodnih vprašanjih in podpisal z njim novo trgovinsko pogodbo med ZR Nemčijo in ZSSR.

O teh razgovorih je dejal kancler H. Schmidt: "Novost je bila popolna odprtost razgovorov v skoraj vseh zadevah sveta." Novinarjem je na letališču po odletu sovjetskega vodnika dejal, da bo o vsebini in poteku razgovorov osebno preko telefona obvestil predsednika ZDA Carterja.

Ne pozabite na Gallusovo ploščo "Lipa zelenela je"!

Konservativci v Angliji in Walesu pri občinskih volitvah napredovali

LONDON, Vel. Brit. — Delavska stranka, ki je na vladi, je pri občinskih in krajevnih volitvah v Angliji in v Walesu izgubila več mest v korist opozicionalne konservativne stranke.

Razpoloženje v Veliki Britaniji se je v zadnjih tednih začelo obračati na slabše, ko so se pojavili dvomi, da bo olje izpod Severnega morja rešilo Veliko Britanijo iz gospodarskih stisk za vsaj prihodnji dve desetletji, kot so preje napovedovali. Sedaj trdijo, da utegne to olje nudili le kratko pomoč 5-6 let.

Prodaja orožja ZDA na Srednji vzhod še sporna

WASHINGTON, D.C. — V Kongresu se podporniki Izraela prizadevajo na vso moč, da bi dobili večino za resolucijo, ki bi prepovedala prodajo orožja Savdski Arabiji, v manjši meri Egiptu, ker smatra Izrael, da bi bilo to zanj "nevarnost".

To prizadevanje je bolj uspešno v Predstavniškem domu kot v Senatu. V zadnjem za tako resolucijo po izjavi sen. R. Byrda, vodnika demokratske večine, v sedanjem trenutku ni večine.

Cena olja ostane do konca leta zamrznjena

TAIF, S. Arab. — Na posvetu zastopnikov držav izvoznic olja v poletni prestolnici Savdske Arabije so ti veliko razpravljali o sedanji ceni ter o padcu tečaja ameriškega dolarja, ki velja za plačilno sredstvo in računanje cene olja. Nekateri so predlagali, naj bi dolar zamenjala "košara" trdnih valut, kar bi ceno olja bolj ustalilo, drugi pa so se zavzemali kar naravnost za povišanje cene v sorazmerju s padcem vrednosti dolarja.

Prevladalo je stališče Savdske Arabije, Irana in še nekaterih drugih izvoznic olja, naj ostane dolar kot valuta za ceno olja, cena pa naj ostane zamrznjena do konca tega leta.

Prihodnji mesec se bodo zbrali na Dunaju zastopniki držav izvoznic olja znova na uradnem posvetu in pričakovati je, da bo znova na dnevnem redu dolar kot plačilno sredstvo in povišanje cen olja. Za enkrat izgleda, da tudi na tem sestanku ne bo prišlo do bistvenih sprememb.

Nov poskus iskanja sporazuma v Rodeziji

Britanski zunanji minister David Owen je objavil v parlamentu nov poskus sporazuma med vsemi skupinami v Rodeziji.

LONDON, Vel. Brit. — Izvršni svet, vrhovni organ Rodezije, je ponudil pomilostitev političnim skupinam, ki podpirajo Patriotično fronto. Te so to odklonile, Patriotična fronta pa je izjavila, da bo nadaljevala boj v Rodeziji do zmage. Zunanji minister Velike Britanije David Owen vendar še ni opustil upanja na mirno rešitev rodezijske krize.

V parlamentu je objavil, da bo poslal v Južno Afriko Johna Grahama, ki naj bi sodeloval z ameriškim poslanikom v Zambiji Stephenom Lowem pri naporu za pridobitev pristanka vseh skupin v Rodeziji za konferenco ob isti mizi. Graham bo ostal v Afriki tako dolgo, kot bo potreba.

Gverilci v Južni Afriki imajo sovjetsko orožje

Varnostne sile Južne Afrike so dobile pri gverilcih sovjetske AK47 puške in strelivo, kar bi naj pomenilo sovjetsko podporo črni gverili.

JOHANNESBURG, J. Af. — Vpadi nacionalističnih črnih gverilcev v Južno Afriko, oboroženih s sovjetskim orožjem, kažejo, da prehaja boj za spremembo v Južni Afriki v novo, nevarnejše razdobje. Varnostne sile so objavile pretekli teden, da so prijele več črnih gverilcev, oboroženih s sovjetskimi napadalnimi puškami AK47, in zasegle ob meji večje količine streliva.

Policijske sile v Durbanu so objavile zasego velikih količin streliva, orožja, raznih razstreliv in dokumentov. Orožje in strelivo so odkrili in zasegli v večih krajih pokrajine Natal, ki meji na Mozambik, prav tako tudi v severnem Transvaalu, ki se razteza ob meji Mozambika.

Brigadir C. F. Zietsman, poveljnik južno-ameriških varnostnih sil, je dejal, da so te prijele in spravile pred sodišče večje število črncev, osumljenih sodelovanja z gverilci. Uradno poročilo o vpadih črnih gverilcev v Južno Afriko nakazuje, da se je "osvobodilna vojna", ki se jo je bela vlada dolgo bala, dejansko začela.

Doslej je bilo gverilsko bojevanje omejeno na Jugozahodno Afriko, — Namibijo, med tem ko je v sami Južni Afriki bilo mirno. Sedaj so začeli gverilci nastopati tudi tam, s čimer se je položaj bistveno spremenil.

Vremenski prerok

Postopna zjasnitev, jutri pretežno sončno. Najvišja temperatura danes okoli 65 F (18 C).

TENG HSIAO-PING: ŠTUDENTJE NAJ SE UČE!

Podpredsednik vlade LR Kitajske Teng Hsiao-ping je izjavil, da je dolžnost študentov, da "študirajo" in da so izpiti v šolah prav tako potrebni kot nadzor v tovarnah nad kakovostjo izdelkov.

HONG KONG. — V večjem govoru o vzgoji in šolanju je podpredsednik vlade in podpredsednik Komunistične partije Teng Hsiao-ping, po uradnem redu tretji v vodstvu LR Kitajske, Maov nauk o šolanju in vzgoji "razložil v novem duhu". Povedal je jasno in odločno, da je naloga študentov študiranje in da so izpiti v šolah prav tako potrebni, kot je potreben nadzor nad kakovostjo izdelkov v tovarnah. V šole naj gredo samo oni, ki so za to res sposobni, da bo Kitajska v bližnji prihodnosti dobila potrebno število resničnih strokovnjakov.

Na narodni konferenci za vzgojo v Pekingu je Teng vztrajal na stališču, da LR Kitajska ne bo mogla doseči postavljenega cilja — da bi postala moderna industrijska država do leta 2000 — če šole ne bodo dvignile svoje ravni, stavile večje zahteve in vzdrževale trdo disciplino.

Opustitev "Maove šolske reforme"

Kitajske srednje in visoke šole so utrpele hudo škodo v času "proletarske kulturne revolucije", ko so "rdeče garde" mladincev pustile učenje in se vrgle na Maov poziv v politiko. Študentje in njihovi učitelji, tudi oni na visokih šolah, so morali študije prekiniti in iti dalj časa delat na deželo, da se 'seznanijo" s stvarnostjo in resničnostjo življenja. V Maovem imenu so odpravili tudi izpite po šolah, ker ni bilo več važno, koliko kdo zna, ampak kako trden in revolucionaren komunist je.

Novi kitajski režim, ki je prevzel vodstvo države po Maovi smrti, se je odločil vriniti k staremu redu, k resnemu, vztrajnemu učenju, ki naj da LR Kitajski potrebne strokovnjake in znanstvenike. Zanimivo je pri tem to, da se je Teng Hsiao-ping pri svojem pozivanju k uvedbi večjega reda in večjih zahtev v šolskem sistemu pozival na Mao Cetunga. Dejal je, da ta ni bil proti izpitom v šolah, ampak le proti temu, da bi ti izpiti izgledali kot nekako sovražno nastopanje učiteljev proti študentom. Teng je dejal, da je "tolpa štirih" sprevrgla in zavila Maov nauk.

Sklicujoč se na pokojnega Mao Cetunga je Teng izjavil, da bodo tudi še čez 10,000 let razlike nad naprednimi in zaostalimi in da imajo različni ljudje različne sposobnosti. Zato je potrebno, da v vseh šolah v LR Kitajski posvetijo posebno pažnjo preskušnji onih, ki se prijavijo za visoke šole, in da sprejmejo samo one, ki se res izkažejo z bistrostjo.

Obisk Brzezinskega v Pekingu tudi pritisk na Sovjetsko zvezo

WASHINGTON, D.C. — Predsednikov glavni svetovalec za narodno varnost Zbigniew Brzezinski bo v tem mesecu obiskal Peking in se tam razgovarjal z vodniki LR Kitajske o odnosih med ZDA in LR Kitajsko, o možnostih njihove normalizacije in razširitve, pa verjetno tudi o splošnem položaju mednarodne politike v trikotniku Washington-Moskva-Peking.

V Moskvi so glede Pekinga skrajno občutljivi in vsaka pomisel na morebitno povezavo med Washingtonom in Pekingom jih močno razburja in skrbi.

Splošna sodba je, da bodo v Kremlju obisk Amerikanca v Pekingu skrbno opazovali in ukrenili vse, kar je v njihovi moči, da ne bo vodil do izboljšanja in razširjenja stikov med Washingtonom in Pekingom.

Gen. Jorge R. Videla ponovno imenovan za predsednika Argentine

BUENOS AIRES, Arg. — Vodniki argentinskih oboroženih sil so se sporazumeli in imenovali gen. Jorge Rafaela Videlo, poveljnika armade, ponovno za predsednika republike.

Poveljstvo vojne mornarice se je ponovnemu imenovanju gen. Videle, ki pojde letos kot poveljnik armade v pokoj, upiralo, pa sedaj svoj odpor opustilo.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—

Znani rojak John Sivec se je vrnil iz Euclid General bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, pozdrave, darila in molitve. Sedaj je na svojem domu.

Zadušnica—

V četrtek ob 8.30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Antona Jagodnika ob 21. obletnici njegove smrti.

Redna seja—

Društvo sv. Katarine št. 29 Zahodne Slovanske Zveze ima v sredo, 10. maja, ob 7.30 zvečer redno sejo v običajnih prostorih. Po seji bo letna društvena zabava z nagradami in osvežili. Vse članstvo vabljeno! Asesment bo tajnik pobiral od 6. ure dalje.

Pogreb—

Pogreb umrle Doris B. Menart o katere smrti smo poročali včeraj, bo jutri, v sredo ob 8.45 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Road ob 9.30, nato pa na pokopališče Vernih duš.

Manjkajoče podpise bodo v glavnem zbirali v črnskih vardah—

Od 47,537 podpisov volivcev, ki jih je zbral odbor za odpoklic župana D. J. Kucinicha, je veljavnih le 34,217. Odbor je dobil 20 dni, da nabere manjkajoče število podpisov, potrebnih je namreč 37,552. Vodniki odbora so dejali, da bodo manjkajoče število podpisov skušali nabrati v prvi vrsti v vardah s črnim prebivalstvom na vzhodni strani mesta, ki so jih doslej zanemarjali. Odločeni so zbrati preko 10,000 dodatnih podpisov.

Mesto se bliža finančnemu polomu—

V mestnem svetu so na sinočni seji ugotovili, da so mestne finance v skrajno slabem stanju in da bo mestu v septembru ali oktobru zmanjkalo denarja, če ne bo mestna uprava pravočasno začela odločno varčevati in zmanjševati izdatke.

Zadnje vesti

RIM, It. — Sodijo, da je Aldo Moro še vedno živ, ker doslej niso njegovo ječarji še sporočili, da bi končali njegovo življenje. Baje naj bi bil preteklo nedeljo poslal svoji družini novo pismo. Ta vest vendar ni potrjena.

WASHINGTON, D.C. — Zvezni prometni tajnik Brock Adams je včeraj objavil, da bo Amtrak ukinil potniške vlake na skupno 8,100 miljah, ker ni dovolj potnikov. The Lake Shore Limited, ki vozi med Chicagom in New Yorkom ter Bostonom preko Clevelanda, bo ostal, ker je med dobro zasedenimi.

PENSACOLA, Fla. — Potniško letalo Boeing 727 National Airlines je sinoči padlo v hudi megli v morje v bližini obale s 60 potniki. Trije so bili pri nesreči, katere vzroka še ne vedo, mrtvi.

JUGOSLAVIJA BUDNO NADZIRA SVOJE OBČANE V ŠVICI

Zani ugledni švicarski dnevnik 'Neue Zuericher Zeitung' je nedavno priobčil članek, ki je poučen za Slovence po vsem svetu, zato ga prinašamo tudi našim čitateljem.

Ustanovitev jugoslovanskih klubov in dopolnilnih šol v Švici je bila očitno posledica določene konkurence nasproti delovanju jugoslovanskih verskih skupnosti. Značilna za to je izpred nekaj let brezuspešna zahteva jugoslovan-konzularnih oblasti, naslovljena na šolske oblasti nekega švicarskega mesta, naj bi ne dovolile v šolah, kjer je dopolnilni pouk, verouka v jeziku jugoslovanskih narodov. Po jugoslovanskem pravu naj bi bilo nedopustno poučevati v šolskih poslopjih verouk. Dalje ni po jugoslovanskem pojmovanju zadeva Cerkve, organizirati družabne ali zabavne prireditve. Posamezni člani jugoslovanskih zastopstev svoje rojake v Švici tako plašijo, da ti potem svojih otrok k verouku in k cerkvenim prireditvam ne pošiljajo.

Na osnovi soglasnega opazovanja najrazličnejših oseb se zdi, da beograjska zastopstva v Švici povezujejo obnovitev jugoslovanskih potnih listov, obvezno vsaki dve leti, z razgovori, ki so blizu zasliševanj. Pri tem jasno opozarjajo na versko dejavnost jugoslovanskih delavcev, ki je ne gledajo s prijaznimi očmi. Prikrite grožnje s težavami pri podaljševanju potnega lista ali pa vrnitvi domov so, kot se zdi, učinkovito orodje jugoslovanskih oblasti za to, da spravljajo svoje rojake v Švici v red.

Orisano ravnanje je treba razumeti v luči političnega dogajanja v Jugoslaviji. Znano je, da je to zaznamovano z negotovostjo glede prihodnosti po Titovi smrti: opozicija nacionalistov na eni strani, nevarnost s strani moskovskih pristašev na drugi strani. Iz tega obrambenga položaja je priklical jugoslovanski režim 1973 v življenje tako imenovano "družbeno samozaščito", neko dopolnilo delovanja tajne policije UDBE. Pri tem gre za dolžnost, ki obvezuje slehernega občana, da denuncira svoje rojake, ki so režimu sovražni. "Družbena samozaščita" je usmerjena med drugim tudi proti sleherni obliki nacionalizma in proti zastopnikom Cerkve, ki so do režima kritični.

Ta klic k budnosti je sedaj namenjen tudi jugoslovanskim občanom v tujini. S tem v zvezi so ponovni jugoslovanski poskusi, ki jih je pa Švica zavrnila, skleniti s Švico pogodbo o vseljevanju, da bi, kot se zdi, Jugoslavija lahko izbirala vseljence po političnih vidikih.

Brez ozira na to, da gre za kaznivo dejanje politične poročevalske službe po švicarskem kazenskem zakoniku, ki izrecno ščiti ne le državljanov, ampak tudi posamezne prebivalca Švice pred vohunjenjem v korist tujih držav, strank in organizacij, je aktivnosti, ki jih razvijajo napol državne jugoslovanske organizacije, komaj možno vskladiti z veljavnim švicarskim pravom.

Ostaja določeno slabo občutje. Jugoslovanske aktivnosti za zavarovanje svojih občanov pred švicarskimi vplivi temelje končno na negativnem razmerju do naše družbene oblike in ženejo tuje skupine v državno-politično nezaželeni položaj geta. Zato je zaprisežena posvetovalna komisija za vprašanja tujcev v poročilu o položaju le-teh v švicarskem političnem življenju zagovarjala mnenje, da ima sleherni posameznik ustavno pravico do svobode tiska, svobode združevanja, svobode izražanja misli in svobode zbiranja, nimajo pa te pravice tuje državne organizacije ali zasebno-pravno ustanovljene kulturne organizacije z napol državno naravo.

Vedno večjo kontrolo napol državnih spletk bi omogočil predlog novega zakona o tujcih, po katerem bi lahko obvezali člane društev, ki se politično udejstvujejo, da po resnici orišejo delovanje društva, navedejo število in osebne podatke članov, pa tudi to, odkod prihaja denar in za kaj gre. Treba je poskrbeti za to, da ne bodo iz daljave vodene aktivnosti tujih društev "izpodjedale" naše pravne ureditve, ki velja tudi za tuje prebivalce.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
James V. Debevec — Owner, Publisher
Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$30.00 na leto; $15.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$30.00 per year; $15.00 for 6 months; $8.50 for 3 months
Friday Edition — $10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 70 Tuesday, May 9, 1978

Pozdrav rojakom v svetu in domovini

Člani društva Zedinjena Slovenija, zbrani na 31. občnem zboru v Slovenski hiši v Buenos Airesu so sklenili poslati sledeče pismo in pozdrave rojakom v svetu in v domovini.

Ob 30-letnici društva "Zedinjena Slovenija" v Buenos Airesu pošiljamo njeni člani vsem rojakom po svetu, v domovini ali že v svetu rojenim, vsem, ki v svojih srcih nosijo ideale svojih svobodnih očetov in dedov, vsem, ki se zavedajo, da slovenstvo ni le kri ali folklora, ampak zakoličenost v zavesti naše skupne slovenske usode ter privolitev vanjo — nadvse prisrčen pozdrav!

Še poseben pozdrav želimo poslati našim bratom v domovini, tem, ki skoz vsa ta desetletja čuvajo v sebi in v svojih ogenj ljubezni do narodnih in verskih svetinj, boreč se proti toku, proti oblastem, ki se morejo obdržati na uzurpiranem prestolu samo z nasiljem, s širjenjem materializma, z rezanjem korenin vsemu, kar bi moglo roditi svobodo.

Člani društva "Zedinjena Slovenija" bratsko pozdravljamo vse druge svobodne slovenske organizacije v emigraciji. Moč vsake organizacije, na kateremkoli od petih kontinentov še živi, in ne oziraje se na njeno številčno moč, ampak na duha, ki jo povezuje, je opora vsem ostalim svobodnim slovenskim organizacijam po svetu. Toda, ko z vsem srcem podpiramo rast te naše "Slovenije v svetu", ponovno poudarimo — tako našim prijateljem, ki se kdaj bojijo, kakor našim nasprotnikom, ki bi si tega želeli . . . — da zamisel "Slovenije v svetu", vsak dan močnejša, ni noben pobeg od nujnega aktivnega dela za čimprejšnjo svobodo naroda doma. Način dela "Slovenije v svetu" je različen od dela v domovini, kakor je življenje v emigraciji drugačno od življenja na rodni zemlji. Kot politična emigracija se zavedamo, da je naše poslanstvo osvoboditev Slovenije. Pri tej nalogi pa ne uporabljamo orožja, ampak neizmerno moč resnice. Zavedamo se dolžnosti pričevanja pred svetom, da je komunizem največja nesreča za slovenski narod, kateremu je povzročil množico nedolžnih žrtev. Če je res kdaj za druge emigracije veljalo, da žal niso ničesar pozabile, pa se tudi v svetu ničesar naučile — z našo ni tako. Če česa nismo pozabili, je zato, ker tistega ne smemo. Bog ve, da to ni iz sovraštva do nikogar, ampak iz pravilne ljubezni do resnice, do nas samih in do vsega našega naroda. V tridesetih letih smo kdaj menjali način dela, nikdar pa zapustili svojih načel niti ne osnovnega cilja: s širjenjem zdrave narodne zavednosti ter s poglabljanjem krščanstva v nas doseči končno zmago nad sovražnikom človeka in narodov, nad komunizmom. Naše politične emigracije bo konec šele takrat, ko bo prenehal vzrok, zaradi katerega se je rodila, ko bo spet zavladala svoboda nad našim narodom. Naša moč, kot članov malega naroda, je v visoki kakovosti našega dela, moralni klenosti, kulturni globini, trdni povezanosti med seboj, zasidranosti v preteklost in v veri v narodovo življenjsko silo. To je sloneska pot.

Zavedamo se, da ni nobeno delo za skupno dobro možno brez stalnega moranega preroda v nas samih. Vemo pa tudi, da nikdar ni bila in da tudi danes nikjer na svetu ni kulture, če prej ne pride do politične svobode.

Zavedamo se, da nobeno naše delo ne bo rodilo zdravega sadu, dokler mirno in z ljubeznijo ne pristanemo na usodo, ki nam je bila dana. Vemo pa tudi, kako je ista usoda preko trpljenja očistila naša srca in um, dala pa tudi možnost za širino vizije in za delovanje, kakršnega doslej nismo poznali.

Zavedamo se, da noben narod na svetu ni povsem neodvisen, in zavračamo vsako iluzorno in nerealistično iskanje rešitev, vemo pa tudi, da imamo pravico in možnost, da pridemo do nujne narodne samostojnosti. Z narodom je kot s človekom: pride doba, ko mora prevzeti nase vso težo lastne odgovornosti. Sicer ne dozori in je nevarnost, da propade. Vemo, da še noben narod ni izginil, če je le hotel živeti, in da vera v lepšo bodočnost našega naroda ne more opešati, če je v nas upanje. Upanje pa je večno, kadar je v nas — ljubezen. Slovenska tisočletna usoda plavati proti toku masovnih pritiskov, nas je usposobila za samostojno življenje v svetu, ki ne trpi svobodnjakov, tako v okviru marksističnih diktatur kakor v standariziranem svetu konsumne družbe.

Zavedajoč se svojega poslanstva, vseh težav, ki nam jih to nalaga, pa tudi veličine trenutka, v katerega nas je Bog postavil, pozdravljamo vse svoje brate doma in po svetu z rekom "Živeti in umreti za slovenstvo!" Ni bil Slomšek edini, ki je pred sto petdesetimi leti tako mislil, je pa bil on tisti, ki je na glas izrekel geslo, katero je za našo osebno in narodno rast danes prav tako — kakor takrat — življenjsko nujno.

S pogumom v srcu smo blizu vseh pogumnih slovenskih src!

ZEDINJENA SLOVENIJA
Buenos Aires

April 1978.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

Chicago, Ill. — Da smo v nekdanji takrat že rdeči Ljubljani, tudi stradali, je znano. Po zaslugi OF ni bilo dovolj hrane. Mnogo hrane, namenjene ljubljanskemu prebivalstvu, je šlo po zaslugi terencev OF v hribe. V Ljudski kuhinji smo jedli kislo repo in fižol. Nekoč sem dobil po dobroti sedaj že pokojnega župnika Antona Radanoviča pol kile fižola. Brat Silvester mi ga je skuhal. Velika skleda ga je bila. Jedel sem kar suhega, brez čebule, olja in kisa . . .

Pri Sv. Jožefu, kjer so imeli svojo rezidenco oo. jezuiti, so stanovali tudi štajerski bogoslovci. Seveda so tudi primerno stradali. Med njimi sta bila dva moja ožja rojaka. Eden od Negove, drugi od Sv. Petra pri Gornji Radgoni. V poletju smo ob nedeljah mahnili na sprehod proti Šiški. Tam smo izvohali gostilno, ki je imela lep senčni vrt in dobro pivo. Povabil sem ju. Hitro smo ugotovili, da tam imajo tudi gulaž in sicer brez kart. Hm, gulaž! Naročili smo ga in nam je prav teknil. Kmalu nato smo brali v ljubljanskih "cajtengah" (dirigiranih po okupatorjih), da so pričeli izginjati večji psi. Mačk in mačkov že ni bilo več, požrli so jih Lahi. Pozneje so ugotovili, da so tudi v gostilni, kjer smo se mi trije pristni "toti Šajerci" gostili z gulažem, dajali gostom brez kart pasji gulaž. Ti prekvata reč! Ko smo enkrat, pred laško kapitulacijo, spet šli tam mimo, se nam je vsem trem godilo enako. Bilo je nekaj narobe v želodcu. Nismo več šli na senčni vrt. Poiskali smo drugo gostilno, pivo je bilo povsod enako. Ko smo šli zadnjikrat mimo te prekvate gostilne, je negovski Fronček pljunil v eno stran, drugi Franček iz naše soseščine pa v drugo stran. Vsak je godrnjal nad pasjo Ljubljano in grdo gledal v smer, kjer je bila tista gostilna. Me je le zabolelo in sem pobaral zdaj enega, zdaj drugega: Mar sem jaz kriv? Nista rekla ne bev ne mev, jezila pa sta se le. Morda tudi na mene, čeprav sem bil jaz plačnik in popolnoma nedolžen.

Še eno za konec. Lahi so radi delali parade z godbo po mestu. Na čelu seveda italijanska zastava, simbol laške korajže. Kogar je doletela čast, da je opazoval tako parado junaštva, je moral dvigniti roko v pozdrav. Mnogi tega niso vedeli ali niso hoteli vedeti. Med temi sem bil tudi jaz. Naenkrat je skočil iz parade nek italijanski oficir in začel klofutati tiste grešnike. Tudi meni je odpihnil klobuk, a glave ni zadel. Ko sem kdaj spet slišal laške koračnice, sem izginil kam v vežo in kazal figo laškim junakom, ki so bili "hude boje za trdnjavo Vič".

Znane so italijanske racije. Okrog polnoči je vojaštvo zasedlo gotove dele ulic in preiskovali so hiše. Skoraj vse moške so pobrali in jih zvozili v šentpetersko vojašnico, kjer je bil pregled. Narodno zavedno inteligenco, zlasti dijake, vse, ki so bili protikomunistično usmerjeni, so odpeljali na Hvar ali Rab, kjer so v tisočih umirali od lakote. Škof dr. Rožman jih je reševal. Ljubljanski tramvaj, ki je tako ropotal mimo hiše, kjer sam stanoval, je obstal. Nenadna tihota me je vzbudila in vznemirila. Vedel sem, da so spet racije. Pri teh racijah in odgonih v internacijo so odlično sodelovali ljubljanski OF terenci in terenke, o katerih je pok. p. Odilo nekoč v pridigi rekel: "Ženske, ve ste znorele . . ." V samostan vojaštvo ni prišlo in tako sem bil rešen Gonarsa ali Raba.

*

Mladinska maša je bila tokrat preložena na nedeljo, 23. aprila. Bila je lepa udeležba. Berili sta brala gdč. Dina Kucinich in Grega Remec, darove za mašno daritev sta prinesla v spremstvu staršev Bobby Burjek in Jože Šušteršič.

Po maši je bil sestanek v spodnji cerkveni dvorani. Uvodoma so nastopili najmlajši in pod vodstvom ge. Kriste Arko srčkano podali "abecedo", nato so se jim pridružili še učenci srednjega oddelka in zapeli: Kukavica, Škrjanček poje in Stara baba grbasta. Bila je uganka, katero so hitro uganili. Stara baba, ki se gleda v vodo, je vrba. Višji oddelek je podal Cankarjevo črtico "Vojna". Župnik p. Klavdij je v svojem govoru poudaril potrebo edinosti, žrtev in posebej podčrtal, da smo tudi mi Slovenci v fari enakopravni. Ne pustimo se odrivati od nikogar. Bodimo ena, složna slovenska družina, ki ceni svojo faro in redno prihaja k nedeljskim slovenskim mašam.

Prihodnja mladinska maša bo spet tretjo nedeljo v maju, t. j. 21. maja, to pa zaradi tega, ker so 28. maja v Lemontu duhovne vaje in pa zlata maša p. Benedikta Hoge.

*

Veste, kaj vam priporočam? Zabeležite si v svoj koledar datum 3. junij. Takrat bo namreč koncert našega cerkvenega pevskega zbora v veliki svetoštefanski dvorani. Pevci doprinašajo mnogo žrtev, ko se vozijo daleč na vaje. Člani koroškega pevskega zbora Gallus se vozijo do 40 km daleč na vaje v Celovec. Te dni sem bral v Kat. misijonih, da so nekje v Afriki pripravljali slovesnost nove maše. Novomašnik je bil črnec. Pevci ki so sodelovali pri petju, so hodili 40 km — peš . . . Z veliko udeležbo nagradimo naše pevce za njihov trud, da ohranjajo slovensko pesem v naši fari.

*

Ga. Mary Tomazin, nekdanja lastnica Tomazinove dvorane in gostilne, se je preselila iz slovenske soseske k svojemu sinu v predmestju. Slišimo, da bo šla od tam v Dom za stare ljudi v Lemontu. Gospa gre že proti osemdesetim letom.

*

Pri zadnji oddaji slovenske radijske ure je nastopila tudi Prleška Micka. Lepo! Toda jaz bi ji privoščil enomesečne počitnice v Prlekiji, da bi bolj spoznala prleško narečje. Naj še le nastopi!

*

Žena možu: "Kaj pa vendar delaš v kurniku?"

Mož: "Zdravnik mi je rekel, da moram iti s kurami spat."

*

Mesec majnik je. Posvečen je naši nebeški Materi Mariji. Nimamo šmarnic kot doma. Lahko jo počastimo s tem, da gremo k maši, da odmolimo vsaj desetko rožnega venca ali pa litanije Matere božje.

Lepo vse pozdravlja
"Toti Štajerc"

—o—

Če vam je Ameriška Domovina res pri srcu, ji pridobivajte nove naročnike!

Spominski dan

CLEVELAND, O. — Spet je tu mesec maj, mesec zelenja in cvetja, prav kakor v letu 1945, ko je tisoče slovenskih ljudi zapuščalo domovino in je angleška zasedbena oblast vrnila iz Vetrinja komunističnim krvnikom 12,000 domobrancev, četnikov in civilistov.

Pogumno in ponosno s pesmijo in molitvijo so odhajali svoji usodi nasproti. Razen nekaj posameznih mladoletnikov so vse brez sodbe pomorili. Uničili so jim telesna življenja, niso pa ubili ideje in na tistih, ki smo po božji volji ostali živi, je, da smo njeni glasniki. Izravnani grobovi pobitih kričijo v svet pravo resnico o brezbožnem komunizmu.

Ne moremo na te izravnane grobove, da bi na njih prižgali svečko in jih okrasili s cvetjem ob obletnici, katero pa vsako leto počastimo s spominskim dnevom. Letos bo Društvo slovenskih protikomunističnih borcev praznovalo SPOMINSKI DAN 28. MAJA pri Lurški Mariji na Chardon Rd., kjer bo ob pol 12. dop. rev. dr. Pavel Krajnik daroval sv. mašo za vse žrtve komunizma in okupatorjev. Ob pol 4. pop. pa bodo na pokopališču Vernih duš molitve za rajne.

Vabimo vse slovenske rojake, da z nami počaste spomin naših junakov, ki bi ga njihovi krvniki tako radi zastrli s pozabo. Naša sveta naloga je skrbeti, da se to nikoli ne bo zgodilo.

Odbor društva SPB,
Cleveland

—o—

Novice iz Jolieta

JOLIET, Ill. — Pevski zbor, ki so ga ustanovili v začetku tega leta Slovenci lemontske okolice, šteje sedaj 45 članov. Dirigent zbora je Fr. Vendelin Spendov iz South Chicaga. Pevci so sklenili, naj bi zbor bil imenovan "Slovenska pesem". Prvič se bodo predstavili s koncertom slovenskih narodnih pesmi v soboto, 3. junija, ob 7.30 zvečer v prostorih Svetoštefanske dvorane v Chicagu, Ill. Po koncertu bo prosta z a b a v a. Vstopnice so naprodaj pri članih pevskega zbora in bodo pri vratih v dvorano.

Vljudno vabljeni vsi! Podprimo zbor "Slovenska pesem", da bo z uspehom zvenela!

Poletje je čas piknikov v lepi naravi. Čas, ko domača vina, klobase, potice, štrudlji prijajo v vročih dneh. SŽZ ponosno pripravlja drugoletno celodnevno slovesnost pod imenom "Heritage Day". V nedeljo, 11. junija 1978 v Parku sv. Jožefa na Theodore in Raynor cesti.

Slovesnost se bo pričela ob 11.30 dopoldne z ameriško himno. Ves popoldan bo razstava slik in ročnih del. Naprodaj bodo gramofonske plošče, trakovi, slovarji, kuharske knjige, razglednice in še mnogo drugega. Nastopili bodo: Folklorna skupina SŽZ, cerkveni pevski zbor Sv. Jožefa, zbor "Slovenska pesem" ter otroci sobotne slovenske šole. Za razvedrilo in ples bo poskrbljeno z domačimi vižami. Gostje izven mesta so prisrčno vabljeni, da prežive weekend v Jolietu.

Posebna slovesna maša bo darovana v soboto, 10. junija, ob 5.15 pooldne v cerkvi sv. Jožefa, 416 N. Chicago St., čez cesto nasproti pisarne SŽZ. Vsem od blizu in daleč kličem: Na veselo svidenje! Bodimo ponosni Slovenci! Združimo se skupaj! Odnesimo na naše domove lepe spomine veselega dne!

Otroci sobotnih šol Sv. Jožefa iz Jolieta in Sv. Štefana iz Chicaga bodo na Materinski dan po šmarnicah v Lemontu voščili vsem mamicam za njihov dan z nekaj pesmicami in deklamacijami. Vse mamice lepo vabljene!

Lep pozdrav!

Liljana Cepon

Ob drugi obletnici slovenske obljube na 41. mednarodnem evharističnem kongresu v Filadelfiji

NEW YORK, N.Y. — Kmalu po blagoslovitvi kapele Brezjanske Marije v Narodnem svetišču Brezmadežne v Washingtonu, jeseni leta 1973, je bil na našem domu v New Yorku Franček Žebot z ženo Lijo, s katero sem v svaštvu. Takrat je Franček razlagal misel prižiganja slovenskih duhovnih in živih luči na predvečer praznika Marije. Na prvem Liginem simpoziju, novembra leta 1975, smo govorili o predvečernem češčenju. Gospod Emil Hodnik je predlagal, da bi Liga ob podpori slovenskih duhovnikov skrbela za izvršitev načrta. Mislili smo tiskati knjižico, v kateri bi razložili pomen večera za slovenski dom in svet. Obenem s podobo, ki bi lahko postala, zasilen oltarček, bi priložili svitku blagoslovljeno pleteno svečko, ki bi jo lahko prižigali več let zaporedoma. Takih sveč v Ameriki ne poznamo, v predvojni Sloveniji so jih imeli domala po vseh domovih; včasih so jim rekli "sveče za zadnjo uro". Bile so menda voščene, malce oljnate na dotik, z ostrim vonjem po vosku, ki je bil pač močnejši zaradi tankih voščenih vrvic, ki so imele več površine z ozirom na količino voska kot pa težke sveče. Ob 41. mednarodnem evharističnem kongresu v Filadelfiji je bila prava prilika, da zamisel uresničimo. Končno besedilo obljube, to obliko zamisli je sprejel Koordinacijski odbor za slovensko udeležbo, smo sestavljali kar po telefonu med Los Angelesom (Franček Žebot), Washingtonom (Ciril Mejač) in slovensko kongresno pisarno v Filadelfiji. Prevzvišeni koprski škof dr. Janez Jenko, ki je na kongresu zastopal slovensko cerkev, je besedilo odobril. Nekaj misli smo povzeli po slovenski kongresni molitvi, ki smo jo sestavili, opirajoč se na uradno kongresno besedilo, dodali smo na svojo roko prošnjo Brezjanski:

Oče nebeški,
zase si nas ustvaril,
in naša srca so nemirna,
dokler ne počijejo v Tebi.
Usliši to hrepenenje po Jezusu,
ki je kruh življenja,
da bomo pričali zanj:
On je namreč edini, ki uteši lakote
človeške družine.
Z močjo svetega Duha
nas vodi k nebeški mizi,
kjer bomo uživali ob gledanju
Tvoje slave
na vekov veke.
Amen.
Marija z Brezij,
varuj slovenski narod
in slovenska izročila
v svetu!

Besedilo slovenske obljube pa je naslednje:

Vsako leto, na predvečer praznika Marije z Brezij, ki varuje slovenski narod in slovenska izročila v svetu, to je 23. maja zvečer, bomo v svojih domovih prižgali sveče in preživeli večer v mislih na krščanska izročila, ki so stoletja vodila naš narod v domovini in oblikujejo danes nas v svetu in po nas narode, med katerimi živimo. Vabimo Slovence v domovini in vse rojake slovenskega izročila v svetu, da se nam pridružijo.

Zadnje leto smo zaradi jasnosti dodali "to je" pred datumom. Besedilo slovenske kongresne molitve smo tiskali na podobicah Brezjanske; žal je v tisku nekaj napak, ker smo zamudili čas za pregled krtačnega odtisa. Obljubo je prebrala v dvorani slovenske kongresne cerkve Sv. Frančiška Ksaverija v soboto, 7. avgusta 1976 gdč. Jelka Mejač iz Washingtona. V angleščino sta prevedla besedilo James Česnik in Vladimir Pregelj. Angleško besedilo pošiljamo faram, ki so sicer angleške, pri katerih pa se zbirajo slovenski rojaki.

Kongresni odbor je prosil Ligo, da prevzame dolžnost in opozori leto za letom domovino in slovenske rojake po svetu na obljubo. Besedilo objave sta sestavila Zdravko Kalan in Franček Žebot, v angleščino ga je prevedel Ludvik Burgar. Komu pošilja Ligina pisarna obljubo? Slovenskim škofom in cerkvenim dostojanstvenikom slovenskega rodu, slovenskim duhovnikom v Združenih državah, Kanadi, zamejstvu in po svetu, misijonarjem, slovenskim listom po svetu, radijskim postajam, nekaterim društvom in posameznikom. Lani so prinesli obljubo vsi glavni slovenski listi v svetu, "Družina" v domovini, Radio Vatikan, Glas Amerike, slovenske oddaje radijskih postaj v Združenih državah, Cleveland, Chicago, M i l w a u k e e (Vlado Kralj je posvetil obljubi eno uro svojega programa). Gospod Emil Hodnik je za Društvo slovenskih duhovnikov prevzel velik delež skupnih naporov. Letos je prevzela skrb ga. Mirjam Pezdirc iz Floral Parka pri New Yorku, in odslej bomo prosili slovenske rojake, da delo nadaljujejo.

Spominjanje na slovenska krščanska izročila ob gorečih svečah po slovenskih domovih širom sveta je gotovo čudovita misel. Veriga naših domov je tako gosta, da luči ne ugasnejo vso noč. Prižgemo jih po naših domovih, ko zasveti Večernica, vemo, da ugašajo na zahodnih mejah Evrope; ko jih ugašamo po naših domovih, se prižigajo na zahodni obali dežele. Tako smo povezani z nevidno vrvico naših izročil. Zamisel je vredna, da se potrudimo in notranjim lučim naše zvestobe damo še zunanji blesk živega ognja,

Simon Kregar
(za tajništvo Lige slovenskih Amerikancev)

Spomin na č. g. F. Blatnika

FAIRFIELD, Conn. — Nočemo se izgubljati v žalostnih spominih. Nočemo, da se nezacelje-ne rane še bolj razbolijo. V hvaležnosti se hočemo spominjati velikega slovenskega duhovnika dr. Franca Blatnika, kateri je omahnil sredi nedokončanega dela. Prenehalo je utripati njegovo plemenito srce, njegove oči so za vedno ugasnile za minljivo lepoto tega sveta. Bil je eden izmed velikih slovenskih duhovnikov v tujini, ki se je osebno poslovil od nas, ki je tisti čas že čisto jasno čutil, da ga njegov nebečki Oče, kliče k sebi, k svojim DonBoscovim s o b r a t o m. Kljub vsemu nas je njegova smrt zbližala v božji ljubezni do naše lepe Slovenije ter nas še bolj navdušila za slovenski narod, jezik in kulturo. Pokojni je bil eden izmed slovenskih duhovnikov, kateri je vedno poudarjal, da naša lepa Slovenija ni Jugoslavija, da dokažemo ljudem, da je slovenska kultura nekaj individualnega. Zato moramo gledati, da nas ljudje spoznavajo ob nedeljah v naših cerkvah pri slovenskih obredih, cerkvenih slavnostih, v dvoranah in raznih privatnih slovenskih organizacijah.

Ko nam je po dr. A. Farkaševi smrti leta 1967 v Bridgeportu, Conn., bila odvzeta glavna slovenska maša, kakor tudi vse cerkvene slavnosti ob praznikih v slovenskem jeziku, je bil dr. Blatnik edini, ki nas je spodbujal k ohranitvi slovenskega jezika in kulture. Vedno nam je govoril in poudarjal, da je Bog ustvaril zemljo, ustvaril narode ter dal vsakemu poseben dar govora, v katerem ga naj časti in v katerem naj občuje med se-

(Dalje na 3. strani)

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Na obisku med rojaki

Na poti po Južni Ameriki sem obiskal tudi Argentino in predvsem Slovence, ki so v njej naseljeni. Argentine na tem mestu ne bom opisoval, čeprav ima tako mnogo naravnih lepot in drugih posebnosti, da se pred njo lahko skrije marsikatera dežela. Hočem pa na tem mestu povedati par besed o Slovencih, ki jim je Argentina odprla vrata po drugi svetovni vojni.

Vsi vemo, da je tam doli veliko slovenske krvi. Tudi to slišimo, da so zelo dobro organizirani. Po obisku med njimi pa sem prepričan, da te svoje sestre in brate premalo poznamo. Premalo vemo, kako zelo slovensko živijo. Tudi tega se ne zavedamo dovolj, da oni tudi nam v Kanadi želijo, da bi prav tako slovensko čutili kot oni in da bi tudi naša mladina prav tako ohranjala slovenske vrednote kot jih njihova. Skratka, privoščijo nam, da bi nam kot Slovencem bilo prav tako dobro, kot je njim.

Imajo namreč popolno svobodo, vedno priznano od oblasti, da so svoje življenje organizirali popolnoma po svoje. Zato je dr. Vojska mogel vzklikniti: "Želiš spoznati slovensko zemljo? Pojdi v Slovenijo. Hočeš spoznati zavedne Slovence, pojdi v Argentino."

Tam doli Slovenci res slovensko čutijo, slovensko pojejo, slovensko mislijo in govorijo ter živijo polno slovensko življenje. Še več, so navdušeni nad tem življenjem. Imajo svojo politično vodstvo. Nekdo mora držati visoko ideale politične svobode slovenskega naroda. Borci za pravo svobodo ne smejo biti pozabljeni. Za versko plat skrbi slovensko dušno pastirstvo, ki ne obvladuje ostale narodne aktivnosti, ampak z njo v slogi sodeluje. Kulturne in prosvetne organizacije skrbijo za splošno izobrazbo. V njih dobijo izobraženci vseh stopenj in vrst svoje polje dela. Mladina gre skozi osnovne šole in tudi skozi srednješolski tečaj. Zato so mladi ljudje razgledani in navdušeni Slovenci. Na področju podjetništva imajo Slovenci v Argentini velikane, ki so tudi Argentini v ponos.

Za časa mojega obiska pri njih je imela osrednja slovenska organizacija "Zedinjena Slovenija" svoj redni občni zbor in to ob 30-letnici svojega obstoja. Prisostvoval sem mu in se čudil resnemu razpravljanju članov in delegatov. Navzoči so bili zastopniki krajevnih domov in je zborovanje potekalo kot zasedanje malega parlamenta. Poročali so referenti za šolstvo, za kulturno udejstvovanje, za šport in mladino, za finnace, za stike z zunanjim svetom itd. Najbolj pa mi je bilo všeč, da so zborovalci mislili na vse Slovence, kjerkoli pod soncem se že nahajajo, in so jim s tega zborovanja poslali pozdravno poslanico, ki jo na njih prošnjo objavljam na drugem mestu. Naj berejo tudi Slovenci v Kanadi, kako čutijo in mislijo sestre in bratje Slovenci v Argentini in kakšna je *"slovenska pot"*, ki nam jo kažejo. Zakaj ne bi tudi mi v Kanadi stopili na to pot in začeli po njej hoditi.

Andrej Frančišek

—o—

DOM LIPA

Ali nam je starostni dom potreben?

TORONTO, Ont. — Nekdo bo rekel: Jaz ga ne potrebujem. Prav. Drugi bo pomislil in ostal neodločen. Tretji, ki živi s časom v modernem svetu, pa bo z vso odločnostjo pritrdil k zgornjemu vprašanju: da, nujno potrebujemo Dom za ostarele. Tej izjavi se pridružujem tudi jaz iz več razlogov.

Pred tridesetimi leti, ko smo prihajali v neznani svet, polni mladostnega zdravja, brez imetja, nam je bila največja želja dobiti delo in si ustvariti družinsko ognjišče. Ustvarili smo si lastne domove, družine in lepo življenje. Poleg domov smo zgradili cerkve, dvorane in letovišča, kamor se zbiramo k službi božji in na različne zabave. V tem zagonu pa smo prezrli, da smo se postarali. Mimogrede je to prišlo. Za vse smo več ali manj poskrbeli. Kako in kje pa bomo preživeli onemogla stara leta, smo prezrli. Priznati moram, da ni mogoče vsega naenkrat izpeljati. Prišel pa je čas, da si postavimo slovenski starostni dom počitka, ki naj bi služil vsem Slovencem, ki se bodo vanj zatekli, ko bo prišel čas.

Razmere, v katerih živimo, nas opozarjajo na dejstva, katerih ne smemo prezreti. Naši otroci se poročajo in si ustvarjajo lastne domove. Večina si je pridobila izobrazbo v višjih šolah. Odšli so od doma, nekateri zaradi službe, drugi zopet, ker hočejo živeti samostojno. Domov hodijo le še na obisk, kar je pohvale vredno. Dokler so starši zdravi in pri moči — vse prav in lepo. Ko pa pride starost in onemoglost — kaj takrat storiti? Lastni otrok je mogoče pripravljen sprejeti svoje starše k sebi, kaj pa njegov zakonski partner? Ali bo znal in hotel potrpeti s starim človekom? Kje dobiti prostor za starše, če imajo lastne otroke? V mnogih primerih je to skoraj nemogoče. Če starša oba delata, dajo otroke v oskrbo drugim. Enemu ali drugemu odreči se službi ni praktično zaradi finančnih in drugih problemov. Še in še bi lahko našteval, kaj vse pride vmes... Ob dani priliki se zaradi takih in podobnih problemov pogovorijo med seboj in starši, poiščejo tuj starostni dom ali kaj podobnega in spravijo starše na varno...

To je lepo in prav samo na videz. Tak tuj dom je popolnoma tuj za Slovenca. Nepoznan svet. Tuji obrazi, tuja govorica, tuja mentaliteta nepoznana našemu človeku... Kako se počuti naš človek med njimi, si vsak lahko misli. Najbolj je prizadet tisti, ki ne pozna dovolj tujega jezika. Duševno trpi, se zapre sam vase in posledice lahko sami predstavljamo.

Vsak, ki se to trezno premisli in se postavi pred dejstvo, kaj bi v takem slučaju storil, bi se odločil za starostni dom? Prepričan sem, da mu ne bi bilo treba dolga premišljevati: odločil bi se za slovenski starostni dom počitka LIPA.

Zato je potrebno, da si z božjo pomočjo, skupnim razumevanjem in dobro voljo zgradimo slovenski starostni dom, ki bo nudil našemu človeku pristno slovensko vzdušje. Kdo bolj razume naše starčke, če ne naše častite Marijine sestre, ki bodo na razpolago v vseh ozirih s svojo navzočnostjo. Slovenski duhovnik bo vedno na razpolago. Tu se bodo srečali stari znanci in prijatelji in kramljali v svojem materinem jeziku. Ima še kdo pomisleke za Dom Lipa kot slovensko ustanovo. Ta bo na razpolago slehernemu Slovencu, predvsem tistim osamelim osebam, ki nimajo ne sredstev ne svojih domačih.

Zato, dragi brat in sestra, kjerkoli se nahajaš in čitaš te vrstice, premisli s pametjo in srcem, ali nam je taka ustanova potrebna. Prepričan sem, da boš soglašal. Da se bo uresničila ta zamisel, je nujno potrebno vaše razumevanje in s o d e l o v a n j e. Kristjani smo po vesti dolžni nuditi pomoč tistim, ki so naše pomoči potrebni. Sam Bog ve, ali ne bomo s tem pomagali v prvi vrsti samim sebi.

Zato naj bo naša naloga: *Vsi za enega, eden za vse, za zgraditev lastnega slovenskega starostnega doma Lipa.*

Odbor za članstvo:
Lojze Babic, predsednik

—o—

Priporočajte Ameriško Domovino, edini neodvisni in najstarejši slovenski dnevnik na svetu, svojim rojakom in rojakinjam!

Iz lovske torbe

SCARBORO, Ont. — Letošnja zima je bila huda in dolga ter je gotovo naredila veliko škode med divjačino. Iz Kenore poročajo, da so nadpovprečno število jelenov raztrgali volkovi; v okolici Bancrofta, kjer imajo Slovenci veliko lovsko farmo, so zlasti v dnevih okrog Velike noči napravili veliko škode.

Tri čevlje snega s trdo skorjo na vrhu brani jelenom pobeg pred volkovi in tudi dostop do hrane. Jelen se namreč vdira v sneg do dna, medtem ko volk teče po vrhu. Nekateri lovski dogodki so pomagali lovcem krajšati zimo..

Torontski lovci v Allistonu so organizirali tri lovska tekmovanja na malo divjačino, kakor tudi lovci STZ na Grmekovi farmi v Mt. Albertu. Po rezultatih lahko zaključimo, da poljski zajci in "cottontails" zajci kažejo porast, lisice so pa bolj redke. V Slovenskem domu smo imeli srnjakovo večerjo, STZ pa je lepo organiziralo "Mus" banket.

STZ je priredila 30. aprila tekmovanje v streljanju na glinaste golobe — "clay pidgeons", drugo nedeljo v maju pa priredi ribiški pohod. Dne 30. aprila so tudi lovci v Allistonu tekmovali v ribolovu. Izkušeni ribiči poročajo, da bo spomladanska sezona za "rainbow trout" v Pine in Nottawassaga Rivers odlična, ker se je zimska zavlekla in se postrvi še drstijo, torej se še niso vrnile v globino Georgian Bay-ja. Pričakujejo, da se bo ujelo v prvih dneh sezone, katera je odprta do 29. aprila, nekaj rekordno velikih rib. Sveže salmon ikre so pa skoraj nujne za uspeh.

Sezona za "speckled trout" bo tudi pozna, črvi so še vedno najboljša vaba za rečne postrvi. Oddaljena jezera so še nedostopna, Algonquin Park pokriva še vedno dva čevlja snega, kakor tudi Haliburton Highlands in Bancroft. Tudi "smelt run" bo letos pozen. Ribe v okolici Toronta so okužene, zdrave in užitne so pa v Lake Simcoe, Georgian Bay, Wilmot in Ganaraska Creeks.

Za pickerel in ščuke sezona, katera se odpre 13. maja, je treba pričakovati visoko vodo in ribiška sreča bo opoteča.

STZ poroča, da je transakcija zemlje južno od York River zaključena in Slovenci sedaj lastujejo čez 1000 akrov skupnega terena, z lepimi hribi, med katerimi teče York River in več drugih potokov.

Borut

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Predsednik vlade Pierre E. Trudeau, ki je do nedavnega namigoval, da bo skoraj razpustil parlament in razglasil nove volitve, je začel pretekli teden vso zadevo znova premišljati, ko je Gallupov zavod za ugotavljanje javnega mnenja objavil, da je liberalna stranka izgubila del podpore v javnosti in da je sedaj vštric z njo konservativno-progresivna. Ta je pridobila od prejšnjega povpraševanja 7%, 4% na račun liberalne stranke, 3% na račun nove demokratske. Vodniki liberalne stranke, ki so preje priganjali k razpustu parlamenta, so drug za drugim utihnili.

Vlada ima možnost volitve odložiti do jeseni ali celo do prihodnje pomladi, če se ji bo zdela, da je to za njo koristno.

*

Pravosodni minister je predložil nova določila v kazenskem zakonu, ki dosedanje posilstvo označujejo za "obliko nedostojnega napada", kaznivega do največ s 14 leti zapora. Če je ta napad "težek", je najvišja kazen dosmrtna ječa.

Spremenjena in razširjena je tudi vsebina izraza "opolzek", v njen okvir bodo v bodoče vključeavli tudi "nezakonito poniževanje človekove osebe".

*

Japonski raziskovalec Naomi Uemura je prva oseba, ki je sama s pasjo vprego dosegla severni tečaj, 1. maja t.l. Podjetni, 37 let stari Japonec, namerava s svojo vprego na Grenlandijo in nato po vsej njeni dolžini do njenega južneg roba.

Naomi Uemura je radoveden in podjeten mož. Leta 1968 je plul na brodu od izvira do ustja reke Amazonke v Južni Ameriki, 7,200 milj daleč, napravil pot preko ledenega severnega področja vse od Grenladinje do Aljaske ter se povzpel na najvišje vrhove petih zemljin, na Mt. Everest, na Kilimandžaro, na Mont Blanc, na Aconcaguo in na Mt. McKinley. Res izreden in skrajno podjeten ter vztrajen človek.

*

Novo imenovani torontski nadškof Emmett Carter, ki bo umeščen 5. junija 1978, je dejal pretekli teden v razgovoru z nadškofijsko upravo, da je sedaj Cerkev v dobi soočenja z mnenjem, da je v pogledu spolnega življenja in izživljanja dovoljeno vse, kar nudi užitek. Izrazil je zadovoljstvo nad "čiščenjem" Yonge Street, pa tudi žalost, da je do tega prišlo šele, ko je bilo uničeno življenje mladega fantiča.

V razgovoru z novinarji je novi nadškof izjavil, da bo njegova naloga v Torontu podpirati one ljudi, ki verujejo v vrednote, katere so gradile našo civilizacijo.

*

V desetih pokrajinskih parkih v južnem Ontariu so začasno prepovedali pitje alkoholnih pijač, da bi preprečili surovosti in izgrede, do katerih je prihajalo v prazničnih dneh pretekla leta. Prepoved bo v veljavi do 19. junija. Odprte steklenice z alkoholnimi pijačami bodo dovoljene le v parkih za taborjenje.

*

Sosedje so mislili, da je gasilska služba že obveščena, ko so gledali, kako je ogenj uničeval stanovanje v North Yorku, Ont. Gasilci so za požar zvedeli šele 20 minut kasneje, ko je bilo že prepozno, da bi iz goreče hiše rešili mater in njenih pet malih otrok.

Namestnik gasilskega poveljnika W. Leikauf je pozval ljudi, naj vsak požar, kakor hitro ga opazijo, sporoče gasilcem. Boljše je več sporočil kot nobeno ali prepozno.

*

Skupina levičarjev je hotela podreti spomenik gen. Franca v pristaniškem mestu Valencia. Okoli spomenika, ki predstavlja pokojnega vodnika Španije na konju, so napeli vrv in jo privezali na tovornjak. Ko je tovornjak potegnil, je vrv odpovedala in Franco je ostal na svojem mestu, kot je objavila policija.

*

Boj za neodvisnost Kvibeka in za njegov obstanek v kanadski skupnosti bodo vodili Kvibečani sami, je dejal Claude Ryan, novi vodnik liberalne stranke v Kvibeku po svojem triurnem razgovoru s predsednikom zvezne vlade Pierrem E. Trudeaujem, ki je tudi francosko govoreči Kvibečan. Ryan je dodal, da pričakuje pomoč in podporo v tem boju od vseh zveznih politikov iz francoske kvibeške skunosti.

*

Mehika povečuje izvoz olja, odkar so začeli izkoriščati nova obsežna nahajališča na jugu države. Računajo, da bo ob koncu tega leta izvoz olja iz Mehike dosegel dnevno okoli 700,000 sodov. Dosedaj prihaja večji del tega olja v ZDA, ko bo izvoz večji, ga bodo delno usmerili tudi na Japonsko, v Švico, Francijo in Brazilijo.

*

Obalna straža Kanade bo skoraj vključila v redno službo nov ledolomilec Pierre Radisson s 13,600 konjskimi silami. Po preskušanju bo ledolomilec odplul proti severu skozi Berinška vrata v Severno ledeno morje in od tam po severozahodnem prehodu na vzhodno obalo Kanade, kjer bo pomagal pri oskrbovanju oporišč na Severu. Gradijo še en tak ledolomilec, ki bo dobil ime Franklin in bo verjetno gotovo v prvi polovici prihodnjega leta.

*

V Parizu so neznani teroristi umorili ustanovitelja egiptske komunistične partije Henrija Curiela, ki je živel tam 25 let v izgnanstvu. Neznanci so sporočili listom, da je bil umorjeni sovjetski vohuni. Po vsem sodeč ga je umorila desničarska skupina "Delta", ki je v preteklem desetletju skušala o h r a n i t i Franciji Alžirijo.

*

Ko je pretekli teden Mednarodni monetarni sklad dal naprodaj običajno količino zlata, je bilo ponudnikov za šestkrat toliko zlata, kot ga je bilo naprodaj. To je ceno tega pognalo za preko $2 navzgor. Položaj se utegne spremeniti, ko bo začela prodajati svoje zlato Indija in za njo tudi ZDA.

—o—

ČAS TORNADOV

V Združenih državah Ameriške divja vsako leto povprečno 150 tornadov, silovitih in zavratno napadalnih ciklonov.

Na jugu naše dežele se pojavljajo spomladi, na srednjem zahodu pa poleti. Silni vrtiljakasti vihar preoblikuje oblake v nekake trombe, ki se premikajo na stotine milj. Ko se tromba tornada dotakne tal, izsesa na tone prahu in drugih zemeljskih delcev. Hitrost tornadov je tako silna, da jo do sedaj še ni bilo mogoče točno zmeriti, moč pa taka, da ciklon podira tudi sicer močne zgradbe. Zračni vrtinec lahko dvigne celo hišo in jo na drugem kraju odloži nepoškodovano, še raje pa jo razbije na kosce.

Zelo malo ljudi je videlo 'oko' ameriškega tornada in ga preživelo. Eden med njimi je bil Will Keller, kansaški farmar, ki je tvegal in ga opazoval iz zaklonišča, ko je leta 1928 tornado divjal čez njegov kraj.

Nad seboj je videl votlo trombo s premerom 45 do 90 čevljev, katere stene so razsvetljevali bliski. V notranjosti te velike trombe, pa so se oblikovale majhne in se s sikajočim truščem trgale od nje.

—o—

Spomin na č. g. F. Blatnika

(Nadaljevanje s 2. strani)

boj. Bog je hotel, da smo se narodili Slovenci. Vsakdo je dolžan, da ohrani ta veliki božji dar, da ga spoštuje in ceni svoj narod pred drugim, ga tako ohranjuje iz roda v rod. Kdor ga zametuje in se sramuje svojega jezika, svojega doma in svoje narodnosti, ta se sramuje božjega daru in svoje matere.

S temi besedami nam je dal poguma za ustanovitev svoje lastne čisto privatne slovenske organizacije "Zvon", kateri bi naj zvonil in oznanjal v tujini slovensko kulturo v pesmi, igri in glasbi. Ta njegova podpora in pobuda nas vse preveva s toploto in pravim bratstvom, ki ga čutimo in delimo z našo pripadnostjo slovenski skupnosti. Dr. Blatnik je vedno poudarjal: Biti Slovenec v pravem smislu besede pomeni, da prizadeti naj ne imajo samo korist, ki mu gre, ako je član skupine ali društva, ampak je dolžan tudi izraziti objektivno in k o n s t r u k t i v n o kritiko z namenom izboljšave. Slovenstvo lahko ohranimo samo, ako so člani na to ponosni. Bolelo ga je srce, ko je videl, da pri mnogih slovenskih farah in organizacijah slovenski jezik očitno propada. Zelo je pograjal narodno odpadništvo in tiste, ki se sramujejo svojega rodu pred drugimi narodi.

Pomembno se mi zdi objaviti listo darovalcev za č. g. dr. Blatnika, na kateri je razvidno, da od teh darovacev 18 ni članov fare sv. Križa v Fairfieldu, Conn., toda to ni važno, glavno je, da so v resnici ljudje, ki so ga spoštovali, mu pomagali podpirati mlade slovenske salezijanske duhovnike v domovini, katerim vsak cent pride prav. Nabrano je bilo $336. Kolikor sem slišal, bo sv. maša za pokojnega dr. Blatnika prvo nedeljo v juniju t.l. na njegovem grobu v New Yorku. Opravil jo bo č. g. Rogan, župnik slovenske fare sv. Cirila na Osmi cesti. Natančen datum in ura bosta pravočasno objavljena.

Vam, č. g. dr. Blatnik, za Vaš trud, katerega ste imeli kot prvi slovenski duhovnik pri ustanovitvi slovenske kapele v Washingtonu, D.C., bodi Bog dober plačnik. Naj Vam stotero povrne, kar ste za nas Slovence dobrega storili iz čistega navdušenja za ohranitev slovenske kulture in jezika v tujini.

Stanko Mally

—o—

Vesti iz Slovenije

Vlaki 250 km na uro?

Strokovnjaki prometnega instituta železniškega gospodarstva v Ljubljani dokončujejo na predlog mednarodne železniške unije zelo zahteven projekt "o kakovostnem skoku" na naših tirih. Po tem projetku naj bi se do konca naslednjega desetletja hitrost vlakov na magistralnih progah podvojila.

Na najbolj prometnih progah v Jugoslaviji naj bi vlaki vozili s hitrostjo do 250 km na uro. Tu gre predvsem za smeri Ljubljana—Muenchen, J e s e n i c e—Dimitrovgrad in Budimpešta — jadranska pristanišča. Elaborat slovenskih strokovnjakov je sestavni del programa modernizacije evropskih železnic.

Iščem samsko Slovenko, izpod 39 let staro, v svrho resnega poznanstva.

Pišite s sliko na naslov: "Doktor", P.O. Box 443, Tyler, Texas 75710.

(57-71)

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

FOR SALE BY OWNER

4 bedroom Master Bungalow, large family room with wood burning fireplace. 2 car garage. High 50's in St. Christine's area. Call after 6 p.m. for appointment. — 481-0712

(70-74)

V najem

V najem oddajo 3 sobe s kopalnico in velikim vrtom. Kličite 391-9678

(70-72)

Kupi: stare igralne piane $25—$35—$50 ali več za stare piane. Kličite Cleveland Piano Service, 6033 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103, tel. 391-3120, zvečer 261-1826.

(70-72)

Hiša v Ljubljani naprodaj

Takoj prodam prazno hišo z vrtom velikim 2300 kvm v Ljubljani na Grajskem pobočju za 35,000 ameriških dolarjev. Hiša je v slabem stanju. Za pojasnila telefon: Europa-Sveden 021-120-987 — Marinko, Norra Billstagatan 10S-722 40 Vastaras Sverige.

—(maj 5,9,12,16)

Panji naprodaj

Čebelni panji so naprodaj na 784 E. 157 St., Cleveland, Ohio, tel. 851-2599.

(Maj 9,12,16,19)

For Sale

2 family house on E. 67 St. with four garages. Call 881-0013

(x)

HIŠA NAPRODAJ

Hiša z veliko ograjo, vrtom in garažo je naprodaj na E. 71 St. Kličite od 4. pop. do 6. zvečer: 881-2438

(69-78)

Lastnik prodaja

Zidani dupleks s 2 spalnicama na Lakeshore Blvd. v fari Sv. Križa. Ugodne prometne zveze za v cerkev, šole in trgovine. Prvovrstna okolica za oddajanje v najem. Kličite tel. 531-9572 ali 531-4119.

Repairs of All Kind

Interior and Exterior. — Call ROC DUSHAJ at 881-0683 after 5 p.m. — 1103 E. 72 St.

(69-78)

Novi zidani ranči

V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila

UPSON REALTY CO.
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Stanovanje išče

Pošten fant, star 36 let, išče pritlično stanovanje pri kaki slovenski družini v okolici Sv. Vida. Ponudbe na AD, tel. 431-0628.

(72)

Help Wanted

Družabnico za starejšo žensko

Življenje v hiši, lahko gospodinjsko delo, stanovanje, hrana in plača. Kličite B. Rowe 481-6500 od 8. zj. do 5. pop. Po 6. zv. pa 732-8198.

(64-70)

Custodian

Couple or family for ethnic hall. Excellent opportunity. Rent, utilities, plus salary. Call 261-0436 or after 6 p.m. 442-0142.

(x)

Guy Friday

East side firm looking for young man with good figure aptitude and strong back, to learn complete operation, including shipping - receiving and fabrication work. Some exp. preferred. Full benefit package. Excellent opportunity for energetic individual. Must be self starter. Call 881-2327 for appointment.

(67-70)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Ko so se težki Vitalisovi koraki zgubili po stopnicah, se je deček, ki je, obrnjen proti stopnicam, ves čas poslušal, okrenil k meni.

"Si domačin?" me je vprašal po italijansko.

Odkar sem hodil naokrog z Vitalisom, sem se naučil že precej dobro italijansko, tako da sem razumel skoraj vse, kar mi je kdo rekel v tem jeziku. Govoriti pa nisem znal še toliko, da bi mogel odgovarjati brez težave.

"Ne," sem odvrnil v francoščini.

"Ah!" je žalostno vzkliknil in me pogledal s svojimi velikimi očmi. "Ljubše bi mi bilo, da bi bil domačin."

"Domačin? Od kod neki?"

"Iz Lucce. Prinesel bi mi bil novice iz mojega rojstnega mesta."

"Francoz sem."

"Res? Toliko bolje."

"Ali so ti Francozi ljubši od Italijanov?"

"Nisem dejal, toliko bolje' zaradi sebe, ampak zaradi tebe. Kajti če bi bil Italijan, bi bil najbrž prišel sem zato, da vstopiš v službo pri gospodu Garofoliju. Gotovo ni mogoče blagrovati tistih, ki vstopijo v njegovo službo."

Te besede me nikakor niso opogumile.

"Je hudoben?"

Deček ni odgovoril naravnost na to vprašanje, pogled pa, ki ga je upril vame, je bil nenavadno zgovoren. Potem mi je obrnil hrbet, kakor da bi ne hotel več govoriti o tej stvari, in je počasi odšepal k velikemu kaminu na koncu sobe.

V kaminu je veselo plapolal ogenj, pred katerega je bil postavljen velik pokrit lonec. Tudi jaz sem se približal kaminu, da bi se ogrel. Tedaj sem opazil, da je ta lonec imel nekaj posebnega, česar prej nisem bil opazil. Pokrov, na čigar vrhu je bila ozka cev, skozi katero se je dvigala para proti stropu, je bil pritrjen k loncu z žabico.

Spoznal sem, da ne smem preveč vpraševati o Garofoliju, a o loncu? . . .

"Zakaj neki je ta lonec zaprt z žabico?"

"Da bi si jaz ne mogel privoščiti skodelice juhe. Naročil mi je, naj pripravim kosilo, a ne zaupa mi."

Nisem mogel zatreti lahnega smehljaja.

"Smeješ se," je žalostno nadaljeval, "ker misliš, da sem sladkosneden. Najbrž bi na mojem mestu bil tudi to. Vendar pa nisem sladkosneden, ampak lačen; vonj juhe, ki se dviga iz cevi, še stopnjuje lakoto."

"Garofoli te torej pusto umirati od lakote?"

"Če boš pri njem v službi, boš spoznal, da se tako kmalu ne umrje od lakote; pač pa povzroča lakota silno trpljenje. Zame je toliko huje, ker sem kaznovan."

"Kaznovan?"

"Da. Saj to ti lahko povem. Če postane Garofoli tvoj gospodar, ti bo moj zgled lahko koristil. Garofoli je moj stric in vzel me je k sebi iz usmiljenja. Moja mati je vdova in zelo revna. Ko je bil prejšnje leto pri nas, je predlagal materi, naj me izroči njemu. Mati me je le nerada pustila. A kadar je sila . . . Pri nas pa je bila res velika stiska. Šest otrok nas je in jaz sem najstarejši. Garofoli bi bil rajši odvedel mlajšega brata Leonarda, ker je lep, jaz pa sem grd. Kdor hoče služiti denar, ne sme biti grd. Kdor je grd, lahko pričakuje kvečjemu udarcev in zmerjanja. Mati pa ni hotela pustiti Leonarda. "Matija je najstarejši," je dejala, "on mera oditi, če že moram žrtvovati enega izmed otrok." Odšel sem torej s stricem. Lahko si misliš, kako mi je bilo težko zapustiti dom, mater, ki je bridko jokala, in sestrico Kristino, ki me je imela tako rada in ki sem jo vedno pestoval, ker je bila najmlajša. Tudi po bratih mi je bilo hudo po tovariših in po rojstnem kraju."

Dobro sem vedel, kako nekaj hudega je ločitev. Nisem še pozabil, kako se mi je stiskalo srce, ko sem zadnjikrat gledal belo avbo matere Barberin.

Mali Matija pa je nadaljeval s svojim pripovedovanjem:

"Ko sem odšel od doma, sem bil z Garofolijem sam, a teden dni pozneje nas je bilo že cel ducat. Krenili smo proti Franciji. Kako dolga je bila ta pot zame in za moje tovariše, ker so bili vsi silno potrti! Končno smo dospeli v Pariz. A ne vsi. Eden izmed dečkov je zbolel med potjo in je ostal v bolnišnici v Dijonu. V Parizu smo se razdelili. Krepkejši so odšli k raznim dimnikarjem, slabotnejše pa je Garofoli poslal na cesto, kjer so s petjem in igranjem na lajno zbujali usmiljenje mimoidočih. Razume se, da jaz nisem bil dovolj krepak, da bi mogel delati. Garofoliju pa se je zdelo, da tudi z lajno ne bom dosti opravil, ker sem tako grd. Dal mi je torej dve beli miški, ki naj bi ju razkazoval, in mi naročil, da mu moram prinesti vsak dan trideset soldov. Preden me je poslal na cesto, mi je dejal: ‚Kolikor soldov ti bo manjkalo, toliko udarcev dobiš.' Ni lahko nabrati trideset soldov, a še huje je biti tepen, zlasti če tepe Garofoli. Potrudil sem se, da bi zbral določeno vsoto. Kljub vsemu prizadevanju pa sem le malokrat uspel. Moji tovariši so imeli skoraj vedno dovolj denarja, jaz pa le redkokdaj. To je Garofolija še bolj razjarilo. ‚Kaj počne ta bebasti Matija?' je dejal. Še neki drug deček je razkazoval bele miške. Naročeno mu je bilo, da mora vsak večer prinesti po štirideset soldov, ki jih je tudi prinašal. Večkrat sem odhajal z njim v mesto, da bi videl, kako dela in v čem je spretnejši od mene. Tedaj sem spoznal, zakaj je on s tako lahkoto zbral denar in zakaj jaz tega nisem mogel. Slišal sem, kako je ta ali oni izmed darovalcev dejal drugemu: ‚Tistemu daj, ki je ljubezniv, ne pa grdemu.' Grdi sem bil jaz. Ko sem to spoznal, nisem hotel več iti s tovarišem. Hudo je, če si tepen, toda še huje je, če moraš vpričo vseh ljudi slišati neprijazne in brezobzirne besede. Ti gotovo še ne veš tega, ker ti še nihče ni rekel, da si grd. A jaz . . . Ko je končno Garofoli spoznal, da s pretepanjem nič ne doseže, je uporabil drugo sredstvo. Dejal mi je: ‚Za vsak sold, ki ga prineseš premalo, to odvzamem pri večerji po en krompir. Ker je tvoja koža pretrda, da bi čutila udarce, bo morda želodec bolj občutljiv.' Ali si ti že kdaj storil več, če so ti grozili?"

"Ne vem."

"Jaz nikoli. Sicer pa tudi nisem mogel narediti več kot do zdaj. Saj nisem mogel reči tistim, ki sem jih prosil za denar, da bom zvečer brez krompirja, če mi ničesar ne dajo. Za tiste, ki dajejo otrokom denar, taki razlogi prav nič ne pomenijo."

"Kake razloge pa imajo, da darujejo? Ali ne dajejo zato, da napravijo otroku veselje?"

(Dalje prihodnjič)

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

PATRONIZE OUR ADVERTISERS
Keep the American Home Alive

AMERIŠKA DOMOVINA
bi morala biti
v
vsaki slovenski hiši

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA
KATOLIŠKA ZAVAROVALNA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmodernejše celo-življenske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta, vsote so neomejene nad $1,000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavaroval nine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd., nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev ča otroke.
- SLOVENCI! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Ael. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain, Ohio

GLORIA KREPFL, društvo št. 191, Tel. 944-6587
29377 Vinewood Dr., Wickliffe, Ohio

ANTHONY CEK, društvo št. 219, Tel. 481-0992
506 Trebisky Rd., Richmond Heights, Ohio

CLEVELANDSKA NOVA RESTAVRACIJA
NAŠ JEDILNIK VSEBUJE POSEBNOSTI
STAREGA KRAJA IN AMERIKE

– ZMERNE CENE –

VIENNA GARDEN

Žgane pijače, domače in uvožena piva ter vina,

UŽIVALI BOSTE KOSILO V PRIJAZNEM
VZDUŠJU STAREGA DUNAJA!

ZAJTRK - KOSILO - VEČERJA

BANKETSKE PROSTORE ZA 150 OSEB

1385 E. 36 St. telefon: 881-4222

ABC - CHARTER POLETI
CLEVELAND LJUBLJANA
od $439.00 (+ tax) naprej...
ZAHTEVAJTE POPOLNI PROGRAM
MIHELIN TRAVEL
4110 St. Clair Ave. — Cleveland, O. 44103
Tel. (216) 431-5710
GOVORIMO SLOVENSKO!

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA
1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM
15301 Waterloo Road 531-1235

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

Moj stari naslov: .....

.....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue 431-0628